

St.-Martens-Latem I.239.

1. az dø ki.kns nø stækføgl zi.n ze.n ze sXɔ:i
 2. mænø vrind æ.z dø blu.mø gU:j gi.tn
 3. te.gønwo.rdøX spf.øn: ze nimi.er u.f me-. masi.n:
 4. dæ.lvøn æ.s la.støX wørk
 5. up da sXø.p kre.gn ze bøsXø.emøl bry.-et
 6. døn tæ.mørma.n e. nø splønter m ze.nø vijnø
 7. dø sXø.pør læktøgø zen lø.ppm a.f
 8. m di. fabri.kø - es ni.ts tø zi.n
 9. kum i.r mej ki.ntøn
 10. bu:.es tapt U.ns fi.r pløntn bi.r | pløntføs |
 11. brajd øns twis kilo.s kri.kn
 12. zæ mejaldørs Xøve.vn dræ. li.tørs we.n atXø
     drøjkj
 13. e dri.øgdø nør mæ. mæ nø kli.øple
 14. kæ. zænø kni.j gøzi.n
 15. vustønø.vøt wør ni fel nimr gøvi.rt
 16. kæbæm blæ.e dak mejaldør nø me.øgø.en: bæn
 17. løknæt ni. Xødu.en ze.ele mu.eøt
 18. døn di.n: didør kumt
 19. nkupø - sprønøkøpn - ku.pøju.grø
 20. mæts = kla.kø - sXɔ:i (vørlø.gn = jonger) - ð
     wi.e - nøn ømæ.es - pa.døstu.l - u:e - nø pøe.i -
     nø fli.flø.trø
 21. di kæ.rø de. Xø.øl dø wørlt fæ.Xtn
 22. ksøl ø pe.rlkøs Xø.vn
 23. e.øjelænt - du fel øe.e sXø.pn a.øbre.kn
 24. rje. fazøle.vønøkir øm be.tø gøkreøn
 25. ge.f mæ twi. bri:a strøn: - bri:ørø - dø bri:øtstø
 26. da stø.mbe.lt ð stu.øter nimrø
 27. di kæ.ørl e. ð le.vøn læk nøn i:ørø | gryøt |
 28. lysifø.r æz m dne.møl ni Xøble.vn
 29. dø sXø.llki.ndørz æ me.tø mi.øster nør dø zi:-
     ewe.st
 30. kan tu. ni ku.mn i:r dak Xø.ø bæn
 31. dø bi.østn drøjkn gø.øre le.zøme.l
 32. e ka.ni gø wirkn e. nzi.øre ke.lø
 33. ste.k nekrø nø sto.k l.en dnøø.sm
 34. ni.e mætø ke.ez ø wo.rter ni.mir gøspe.lt
 35. zæ.X - kæ al twi kirz op ø. gøro.pm
 36. di pe.ør æs ni re.pø - dør zøt nu nø wøtø kærn
     i.en
 37. ze ze.n wø.øX nør tlø.nt
 38. ze. æm i.øst sej gæ.ld æ.ølpn øpdun
 39. e zalt ni fæ.re brøjn
 40. zæ.s tnæ.lfan ø.r mæ.lkwæ.t
 41. dø ma.n mu zen vrø.e - of : se we.f bøsXøermøn
 42. iøn dø sXæ.t.lø zwæ.mn æ.s Xøvu.ørløk
 43. i es Xøwæ.t.løgø umdatø størk æ.s
 44. wæ. mu.tn dur tnæ.lfan æn - sej galder dnø.n-
     dørn æ.lft
 45. æ.ølp nekrø da bæ.d u.bæ.fn
 46. ünzø mæ.tsør æsyø væ.d uf ø viørkø
 47. ze spre.jn umtøvy.ørst fø.r ð wæ.døjø
 48. døm byømkwi.økerø zal døm byøm (a.f)øntøn
 49. du i.øst nekrø dø vø.øinstø tu.
 50. tøegi.øntø klæ.pn vør dø vru.Xømæ.sø - dy.øX-
     mæ.sø - tlø.f - dø væ.spørs (zond.)
 51. øm bætspri.e - pa.ræ.k - mæ.s bri:øn - nøm
     budøram bri:øn - gari.e mæ.kn
 52. zæ.n ør u.ør a.fXøsne.n
53. zæ.nø pe.r e.jøm zæ.s ju.ør nør tsXø.rø lu.øtø
     gu.en
 54. kæt æm a.fXøruøt sy. lu.øtø lajstwu.øter tø
     gu.en
 55. zæ.ntfu.lø ve.ezn øn zi.mø lø.nsti.r ni fe.le
 56. ærdønø putn øn ze.ni fe.lø wørt
 57. do.vøpu.lø stu. iøn dnø.ørt
 58. imu.ørt æ.st nu.X tø ka.y(t) før tø køtsn
 59. di kæ.øse ge. øklu.ør lø.Xt
 60. e trøk(t) an tpø.ørt sønø stø.ørt
 61. tøns kwa.mødø galder ir a.lø ju.ørnu.r dø
     køremæ.se
 62. dø pu.øtør ze.i da ünzi.øre pørfækt is | „vol-
     maakt“, niet gebr. |
 63. gø za.X mæ wæ.l mør gø ze.i nits te.gø mæ.ti-
     of : klapøte te.e mæ. nit
 64. dø zwu.lmsø.øln gøn we.raku.m:
 65. gu.e vandu.øni Xø.ø kørtn
 66. e.tnd zyak Xø.ørn ku.es
 67. zæ.nø mætø.r æ.s kapø.t - æ løX kapu.t - æ
     zø.øt fa.øste
 68. te fandu.ø nø wøermøn da.Xøwe.st - æn tæ
     nø za.Xtn - of : nø zu.løn - ø.vnt
 69. da jø.øntø lypt buørevuts
 70. du.ør æ.z nbø.st iøn dø ka.nø
 71. kwøldøgø - of : ksu wi.øln - da.øtø faktø.r nøm
     bri.ø bru.Xt
 72. kæ pe.n a mæn ærtø - of : kæ ærtøpe.nø
 73. kan mæ Xøen ø.øveræ.Xøø mæ.nsXøø u.møgøu.øn
 74. nø.r dnø.nstø.nt span:øtø tpiert iøn dø nø: kæ.øø
 75. kæ al wa karsøns fæn vø.r dnø.nø
 76. dø zø.nø van dø kø.nøjk e. yøk søldøtø Xøwest
 77. we.tø gøn: bo.gømø.øker wø.n:
 78. di ry.ezn æn lø.øgø dyørns
 79. kXølyøver grø wørt - of : nits fan
 80. tkintø wa.z dyød ir dø.nzt ku.stn dyøpen
 81. zen y.ørn æn zen yøgn lyøpm
 82. ør du.Xørkøn æs me. nø kaba. nør døm bu.s
     Xø.øm bro.mbe.zn trækjø
 83. dør æ.z nspø.røtø van di li:ørø
 84. e zæ.tøgø zej ke.l o.pm
 85. tfølk øn zu.Xt ð.øndøst ni.t of nør gæld en
     re.økdom
 86. alder ke.l | mæ.ønt | æ.z dry.e van dndø.st
 87. di. wø.øX lyøpt kru.m - tæ.z alu.mø
 88. ku.Xtø vør dø kæ.øn: øn trø.mølø
 89. dø gøtønbuk æz dy.øt fan ø kæ.øt iøn tø slø.økn
 90. zæ li.tø was kæ.øt æj gu.t
 91. m dø sXø.ø æ.zd bæ.st
 92. nø sXø.tør mu.ø Xø.ø kø.nø løjkn
 93. zuk nekrø mæ.n: o.øt
 94. kæ we. ni wø.r dak e.ømu sukn
 95. nø ku.lø kæ.ølør æs Xø.ø før tøbi:r
 96. kmu.st u.søblu.trøjkn um tø verklø.kn
 97. kmu iøst bi.østne.tn fæn dø sta.l vu.rn
 98. mæ.m bru.r wø.us mu.
 99. dø mæ.øbu.r møkt nø gry.øtø tur
 100. di kæremæ.ølk æz dy.øn æn zy.r - zæ.øntø
     æmør me we.ru.mø
 101. wø zu.n di pat kø.nø va.lø op ny.rø

102. ijæ.z ɔp səm pœ.n̩f̩s - sek'y:r
 103. ε kū.m̩t no.it n̩ mənyt̩ lū.e̩t̩
 104. m̩ itu.lj̩ zənd̩r b̩.ərgn din vir spu:m
 105. d̩ərd̩r g̩ d̩r up du:m
 106. t̩ by.əm ænz ən st̩.ek fan d̩ bra.g̩ g̩evu.ərn
 107. g̩ mut ū.ns f̩.ln̩k̩ir ku.m̩e k̩ɔ:m̩
 108. ijæ.s fan l̩.vn g̩eku.m̩e me.j̩y̩ g̩.u. b̩.z̩
     | gal̩t̩ |
 109. di d̩.r iz ʌt̩ bukn̩o.t X̩em̩kt
 110. ə g̩et̩r̩.i w̩.f mu k̩.n̩.u:an
 111. k̩æ ir g̩æs X̩ezu.ət mur tnwas X̩i gu. su.ət
 112. d̩əm br̩.ər̩ zæ.X̩at nu.X̩ t̩ di.r æs f̩.r̩ te
     ba:ən
 113. bakn̩ - ił̩ bakə - g̩æ bakt̩ - bakt̩. - w̩ald̩r̩ ba.kj̩
     - ił̩ bakt̩g̩en̩ - g̩æ bakt̩g̩en̩ - jæ. bakt̩g̩en̩ -
     w̩ald̩r̩ bakt̩g̩en̩ - w̩æ.n̩ əb̩akj̩
 114. bi.n̩ - ił̩ bi. - g̩æ bit̩ - jæ bit̩ - w̩ald̩r̩ - of : w̩
     bi.n̩ - bi.m̩e (wyłd̩r̩e) - ił̩ bo:. - k̩æ g̩eb̩.n̩
 115. tæ.z ə kl̩ənt̩f̩ m̩or tæ.z ə fe.n̩f̩ən̩
 116. g̩ k̩ond̩ ir æ.ərs kr̩.ən̩ ɔp d̩ m̩oərt̩
 117. r̩je. əza.it - dad̩r̩ ɔp m̩.i zal pa.izn̩
 118. tma.isn̩ zæ dat̩r̩ əg̩el̩.k u:.e
 119. tuw̩.rn̩ v̩.f pr̩.zn̩
 120. ū.nd̩r̩ d̩.n̩ i.ək̩el̩.ər̩ li.ənd̩r̩ vel i.ək̩els
 121. twu.t̩r̩ zal əg̩j̩ ko.əkn̩ - tko.əkt̩ al
 122. t̩s æs n̩əX̩ru.n̩e - t̩n̩ æ.s n̩əX̩ mu.ər̩ g̩em̩u.ət̩
 123. ma.on̩.z̩ m̩.əkn̩ z̩ me. n̩en do.ər̩ van̩: a:n̩
 124. da by̩mk̩e zal d̩r̩ mul̩.k̩on̩e gr̩.m̩
125. d̩ pa.əst̩r̩ e. g̩.u. - of : - X̩i: wen
 126. d̩ d̩.t̩n̩ æn ū.nz a. œ.z a.fX̩ebr̩.nt
 127. d̩ m̩æ.łk sp̩et̩ - of : spr̩.ət̩ - ʌtn̩ ə.r̩ van d̩ ku.
 128. d̩ ku.əst̩r̩ l̩.ət̩ f̩or̩ d̩ kr̩.ə.şdu:g̩en̩
 129. d̩ tri.m̩: van d̩ k̩art̩ewu.ən̩ b̩.ə.ə van t̩X̩ewi.əX̩t̩e
 130. su.m̩ege m̩.ənsn̩ sn̩.t̩n̩ l̩.ə
 131. ʐæn̩ əm zwa.ət̩ æm bl̩.y X̩esle.gn̩
 132. d̩ s̩.s̩ - æs wa fl̩.y
 133. d̩ sn̩.ə l̩.ə.łt̩.ək̩
 134. tæz ən i.əw̩ le.ən̩ dak œ g̩ezin̩ æ.
 135. ni.py̩r̩ w̩ort̩ n̩.əj̩ gy̩el̩ n̩.i: sta.t̩
 136. dun - ił̩ dut̩ - g̩æ dut̩ - æ dudnt̩ - w̩e dunt̩ -
     g̩ald̩r̩ dut̩ - ʐæ dun(ə)t̩ - ił̩ de.ət̩ - g̩e de.ət̩ -
     jæ de.ət̩ - w̩e de.ət̩ - g̩ald̩r̩ de.ət̩ - zæld̩r̩ de.ət̩ -
     de.k̩.əł̩da.d̩e - datnt̩r̩ m̩orn̩ de. - d̩ānz̩r̩ s̩æ
     m̩oərn̩ den̩
 137. dy̩epm̩ - dy̩epkli.ət̩ - dy̩epf̩.nt̩
 138. d̩.əsn̩ - ε d̩əst̩eg̩ - r̩je. X̩əd̩əst̩ - of : X̩ədu:sn̩
 139. b̩.ən̩: - ił̩ b̩.ənd̩r̩ - g̩æ b̩.ənt̩ - jæ b̩.ənt̩ - w̩e
     b̩.ənd̩n̩ - g̩ald̩r̩ b̩.ənt̩ - zald̩r̩ b̩.ənd̩n̩ - b̩.ə.ənt̩. -
     b̩.ə.ənt̩. - k̩æ eb̩.ənd̩n̩
 140. *Locale landmaten* : ð ru. = 14,8891 m² of :
     ± 3,85 m² × 3,85 - ə g̩em̩æ.t̩ = 300 r.
 141. *Waternamen* : d̩ l̩.ə.ə - d̩ m̩.əzbe.k̩e - d̩ r̩.ə.zdambe.k̩e - dy̩eX̩l̩.ət̩əmbe.k̩e - tp̩.ə.pn'ū.ərt̩
     gewezen hofstede, nu nog enkel loskade langs
     de Leie (Papenaard)

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is l̩.ətæ.əm

De inwoners heeten l̩.ətæmsX̩e

Een bijnaam kennen zij niet.

Aantal inwoners op 31-12-30 : 1.705.

Taaltoestand. De voornaamste wijken zijn : tarp of : d̩ kr̩.əkn̩uk (arch.) - br̩.əkl̩ - a.X̩terbr̩.əkl̩ - b̩.ərl̩uk - d̩ g̩ry̩t̩ k̩əsæ.ə - y̩eX̩l̩.ət̩əm̩ - d̩ kn̩ok̩ - d̩ w̩r̩t̩ b̩.əl̩e (off. : De Moeistraat) - d̩.ə.v̩els (land langs de Leie). Alleen b̩.ərl̩uk wijkt eenigszins af in de richting van Baarle (Drongen). Uitsluitend Fransch sprekend is slechts één Fransche inwijkeling ; een vijftigtal villegiaturisten spreken Vlaamsch met de bevolking, onderling gedeeltelijk Fransch ; een paar personen spreken beschaafd Nederlandsch ; een aantal anderen spreken reeds een overgangstaal tusschen beschaafd en dialect.

Er zijn ongeveer evenveel landbouwers als werkleiden ; dezen werken grootendeels ter plaatse in de bleekerij en in de bloemisterijen ; anderen ook te Gent of te Deinze.

Zegslieden. 1. De Brabandere Leonce ; 49 j. ; hier geboren ; burgemeester en bloemist ; heeft steeds hier verbleven ; V. van hier, M. van Bachte-Maria-Leerne ; spreekt gewoonlijk dialect.

2. Van den Abeele Hugo ; 43 j. ; hier geboren en hier gemeentesecretaris ; V. en M. beiden van hier ; woont sedert 12 j. te Deurle, maar oefent zijn bediening uit te Latem ; spreekt gewoonlijk Latemsch.

3. Petrens Aloïs ; 47 j. ; hier geboren ; kleermaker ; heeft steeds hier verbleven, behalve tijdens den oorlog ; V. van Dikkelvenne, M. van Heurne (bij Eine) ; spreekt steeds Latemsch.